

سنگربندی سوسنگرد در برابر هجوم سیل

آنهایی که هشت سال جنگ را دیده‌اند، مقاومت و ایستادگی چنان‌ه مردم مناطق در معرض سیل خوزستان برایشان تنها چشمه‌ای از ایستادگی هشت ساله مردم این اسطوره مقاومت است. رحیمه حسینی جلالی از امدادگران خوزستانی است که در شرایط فعلی و با هجوم سیل در کنار دیگر زنان و مردانی که به یاری مردم سیل‌زده شتافته‌اند آستین‌هایش را بالا زده و به کمک مردم سیل‌زده شتافته است. این بانوی جنوبی با ته لهجه شیرین عربی‌اش فرهنگی است و در حالی که دغدغه‌ای برای کمک به سیل‌زده‌گان دارد دغدغه آموزش بچه‌های سیزده ساله نیز دارد. با این بانوی امدادگر خوزستانی به گفت‌وگو نشستیم.

خانم جلالی در حال حاضر شما و سایر زنان امدادگر خوزستانی چه خدماتی را به سیل‌زده‌گان ارائه می‌کنید؟
در حال حاضر زنان امدادگر در اردوگاه‌ها هستند و در زمینه تغذیه، امداد رسانی، اسکان و برپایی چادرها به مردم سیل‌زده خدمت‌رسانی می‌کنند.

در شرایط کنونی زنان در مناطق سیل‌زده با چه مشکلاتی بیشتر مواجه هستند؟
مشکل که زیاد است، به هر حال این مردم خانه و زندگی‌شان را رها کرده‌اند و به اردوگاه‌ها آمده‌اند. وضعیت سیل‌زده‌گان از لحاظ روحی چندان مناسب نیست و همه فکر و ذکرشان این است که خانه و زندگی‌شان چه می‌شود! روستاییانی که دام‌هایشان را گذاشته‌اند و آمده‌اند نگران دام‌هایشان هستند.

وضعیت امداد رسانی و کمک‌ها به سیل‌زده‌گان چگونه است؟
کمک‌ها خیلی خوب و زیاد است و از تهران و از سایر استان‌ها کمک‌ها به دست مردم می‌رسد. خود اهالی هم دست به کار شده‌اند و موکب‌هایی برای تغذیه سیل زده‌ها برپا شده است.

با توجه به وضعیت عاطفی، زنان در حوادث و بلایای طبیعی آسیب‌پذیرترند. آیا برای زنان سیل‌زده تدابیر ویژه‌ای اندیشیده شده تا وضعیت روحی آنها در حالت

گزارش زهرآچیزی

وضعیت استان خوزستان فرق می‌کند؛ این ترجیع‌بند توضیح مسئولان درباره شرایط این استان پهناور و اسطوره مقاومت ایران زمین است. خروجی سدهای کرخه و دزد در استان خوزستان برای مدیریت شرایط موجب شده است بخش اعظم استان با سیلاب درگیر شود و بسیاری از شهرها و روستاها زیر آب بروند. به همین دلیل هم خانواده‌ها و اغلب زنان و کودکان از مناطق درگیر با سیل خارج و در کمپ‌های اضطراری اسکان داده شده‌اند. سراغ فرانک موسوی، مدیر کل امور بانوان و خانواده استانداری استان خوزستان رفته‌ایم تا با وی درباره شرایط ویژه زنان در کمپ‌ها صحبت کنیم.

بحران سیل را با همیاری و همدلی مردم خوزستان از سر می‌گذرانیم

زیادی برای آنها ایجاد کرده است، بنابراین برای خدمت‌رسانی به این زنان مددکارهای اجتماعی را وارد اردوگاه‌ها کرده‌ایم تا به این زنان مشاوره روانشناسی داده شود. همچنین تدابیری اندیشیده شده تا زنان باردار تحت مراقبت‌های بهداشتی قرار گیرند. در واقع تلاش شده تا حداقل آرامش ممکن برای زنان سیل‌زده ساکن در کمپ‌های اضطراری برقرار شود. از سوی دیگر کانون پرورش فکری کودکان هم به کمپ‌ها ورود داشته و برنامه‌هایی نظیر قصه‌خوانی و ایستگاه‌های بازی برای کودکان برقرار شده است تا دغدغه‌های کمتری برای خانواده‌ها وجود داشته باشد.

خانم موسوی با بنایت به ویژگی‌های خاص زنان و آسیب‌پذیری بیشتر آنها در حوادث و بلایای طبیعی آیا برای زنان سیل‌زده تدابیر ویژه‌ای داشته‌اید؟

از آنجایی که بخش اعظم استان خوزستان درگیر سیل و بسیاری از روستاها و شهرستان‌ها در خطر سیل هستند ما برای اسکان اهالی این مناطق کمپ‌هایی تدارک دیده‌ایم و چون نیمی از افراد اسکان یافته در این کمپ‌ها خانم هستند ما با سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه خانواده مرتب‌ا کمپ‌ها بازدید و عمده نیازهای زنان و کودکان را

مشخص می‌کنیم و با کمک‌های دستگاه‌های مختلف خدماتی را به آنها ارائه می‌دهیم. از جمله این موارد بسته‌های ویژه زنان و کودکان است که در اختیار آنها قرار می‌گیرد. از سوی سر می‌زنند تا بسته‌های کمک‌های امدادی از کشورهای داور و زمین با دام‌هایشان زیرآر رفته‌اند و این مسئله فشار روانی

از سایر استان‌ها و نهادها با شما همکاری می‌شود؟

بله. از طریق مشاور وزیر کشور خانم نظری و دفتر معاونت امور زنان همکاری‌هایی داشته‌اند و به‌اینکه ما در سایر استان‌ها و بانوان و کودکان به گروه‌های مختلف ابلاغ می‌شود. همچنین مدیران کل امور بانوان سراسر کشور

آرامش زنان آسیب‌دیده در کنار امدادگران زن

ابر غریب و آسمان گریه کرده، اما در برخی مناطق کشورمان بغض آسمان انجمنان ترکیه که گر به‌اش سیلاب شد و این سیلاب بر خانه و زندگی، کشتزار و گندم‌زار هجوم آورد و بر سر راهش خیلی از آبادی‌ها را ویران کرد. سیل در پنج استان کشورمان با ویرانی‌هایی همراه بود اگرچه همین سیلاب کابوس خشکسالی را که خواب‌از چشم کشاورزان و دامداران روده بود هم با خود شست و برد که بارش آسمان همیشه رحمت الهی است و اگر یک روی آن سیلاب است، اما روی دیگری این ماجرا سیراب شدن لب‌های خشک و ترک خورده زمینی است که چشم به آسمان دوخته تا بر حال و احوال بگیرد. در کنار

تمام اینها اما بلایای طبیعی همچون سیل به واسطه ویرانی‌ها و سرکشی‌هایش با آسیب‌هایی همراهند و در این میان زنان و کودکان آسیب‌پذیرترین گروه‌هایی هستند که به‌واسطه ویژگی‌های خاص جسمی و عاطفی از چنین حوادثی صدمه می‌بینند. در چنین سوانح و حوادثی اغلب اوقات امدادگران مرد به میدان حادثه می‌آیند و همین مسئله موجب می‌شود زنان آسیب‌دیده بیش از پیش معذب شوند. از سوی دیگر زنان

به‌واسطه نقش‌های عاطفی خود به عنوان مادر، خواهر و همسر بیش از آنکه برای خودشان دغدغه داشته باشند نگران اعضای خانواده‌شان هستند و این مسئله بر فشارهای عاطفی که باید تحمل کنند می‌افزاید. زنان اما در کنار آسیب‌پذیری بیشتر در شرایط بلایا و حوادث طبیعی به واسطه همین ویژگی‌های عاطفی و احساسی می‌توانند در مدیریت شرایط و کنترل اوضاع نقش‌به مراتب برجسته‌تر از مردان ایفا کنند. به همین دلیل هم در شرایط اضطراری و بحران‌ها حضور زنان امدادگر و نظارت مدیران زن کودکان و زنان آسیب‌دیده ایفا کنند. از سوی دیگر زنان در مواقع بحران و اضطراب را زنان امدادگر راحت‌تر هستند، چراکه می‌توانند شرایطی به کمک آسیب‌دیدگان می‌روند بهتر می‌توانند با زنان و همچنین کودکان ارتباط عاطفی برقرار کنند. سیل‌های اخیر در استان‌های خوزستان، گلستان، لرستان، فارس و مازندران هم با ویرانگری‌هایی همراه بود و به خصوص در دو استان لرستان و خوزستان اوضاع بحرانی‌تر شد. در این میان هر چند مسئولان متعلقه خانواده‌ها حتی اظهارنظری درباره وضعیت زنان سیل‌زده نداشتند و در برابر این حادثه و تبعات آن برای زنان و خانواده‌های درگیر سیل خاموش بودند، اما بانوان داوطلب، امدادگر و جهادگر با همه توانشان به میدان آمدند تا باری از دوش مردم و به خصوص زنان آسیب‌دیده در سیل بر دارند. با این وجود اما فقدان آموزش‌های مدون برای بانوان امدادگر برای حضور در چنین صحنه‌هایی آن هم در شرایطی که کشورمان یکی از پلایزین‌ترین کشورهای دنیاست و هر از چند گاهی با حوادثی نظیر سیل، زلزله، رانش زمین و بحران‌هایی از این دست مواجه هستیم؛ بحران‌هایی که گوشزد می‌کند به شکلی ساختاری نیازمند تربیت نیروهای کارآزموده خانم برای فعالیت‌های امداد و نجات در مناطق حادثه‌دیده هستیم؛ بانوانی که حضورشان می‌تواند مایه آرامش زنان حادثه‌دیده باشد.

حضور زنان امدادگر در پلدختر در قالب تیم‌های «سحر»

تیم‌های «سحر» قرار است چه فعالیت‌هایی برای خدمت‌رسانی به بانوان در مناطق سیل‌زده انجام دهند؟

حمایت‌های روانی برای آرامش خانواده‌ها به منظور کاهش فشار روحی ناشی از حادثه و از دست دادن خانه و کاشانه یا عزیزانشان انجام می‌شود تا خانواده‌ها بتوانند به حالت اولیه بازگردند. این تیم‌ها از استان‌های مختلف عازم مناطق سیل‌زده خواهند شد.

آیا این تیم‌ها برای مأموریتی که برایشان در نظر گرفته شده است آمادگی کامل دارند و آموزش‌های لازم را دیده‌اند؟

نخستین تیم «سحر» که قرار است اعزام شود آموزش‌های کوتاه‌مدت می‌بیند، اما تیم اصلی که در مرحله دوم به منطقه اعزام می‌شود آموزش‌های جدی‌تری دیده‌اند و اغلیشان از زنانی هستند که در حوزه‌های روانشناسی کار می‌کنند.

معمولا خانواده‌ها و به خصوص زنان در چنین حوادثی با چه مشکلاتی دست و پنجه نرم می‌کنند و بیشتر درگیرند؟

ما پیش از این تجربه حوادثی به این گسترده‌گی نداشتیم، اما در دوره قبلی که سیل آمده بود ما با خانواده‌ها و زنانی مواجه بودیم که در یک شب خانه و زندگی‌شان را از دست داده و دار و ندارشان از بین رفته بود و به همین دلیل از نظر روحی و روانی به شدت آسیب دیده بودند.

اشاره داشتید که بسته‌هایی از اقلام برای خانواده‌های سیل‌زده توسط امدادگران و داوطلبان جمعیت هلال احمر تهیه و توزیع می‌شود. آیا در این بسته‌ها اقلام ویژه بانوان هم در نظر گرفته شده است؟

بله. در بسته‌های اقلامی که برای تقسیم میان سیل‌زده‌گان در نظر گرفته شده است بسته‌های ویژه بانوان و همچنین بسته‌های ویژه کودکان و نوزادان وجود دارد و برای نوزادان شیر خشک، شیشه، بستک و اقلامی از این نظیر در نظر گرفته‌ایم.

باید روحیه سیل‌زده‌گان را تقویت کنیم

تأسیس شده است.» وی معتقد است شرایط اردوگاه‌ها از نظر بهداشتی چندان مناسب نیست. همچنین کمک‌ها اگرچه می‌رسد، اما خیلی وقت‌ها به موقع نمی‌رسد. این در حالی است که نیازهای هلال احمر تلاش می‌کنند تا حد امکان به مناطقی که به دلیل آب‌گرفتگی جاده‌ها و مسیرها راه‌های ارتباطی‌شان قطع شده است مواد غذایی، لباس و سایر اقلام مورد نیاز را برسانند اما با تمام اینها شرایط بحرانی است و این مسئله کار امداد رسانی را سخت کرده است. این عضو جمعیت هلال احمر تأکید می‌کند: «با وجود آنکه دسترسی به برخی اردوگاه‌ها تنها با بالگرد امکانپذیر است، اما باز هم سعی می‌کنیم امدادگران خانم هم به اردوگاه‌ها سر بزنند، زیرا به هر حال مواردی هست که نیاز داریم امدادگران خانم حتما حضور داشته باشند و خانم‌های سیل‌زده و آسیب‌دیده با امدادگران خانم راحت‌ترند.»
طرفی با تأکید بر نیاز به بازگرداندن روحیه سیل‌زده‌گان می‌افزاید: «باید تلاش کنیم روحیه این افراد را به حالت عادی بازگردانیم، چراکه فشارهای روانی زیادی را تحمل می‌کنند.»

اشرف طرفی هم از زنانی است که در حال حاضر در خوزستان مشغول خدمت‌رسانی به سیل‌زده‌گان است. وی درباره وضعیت زنان سیل‌زده حاضر در اردوگاه‌های اضطراری تأکید می‌کند: «زنان نیازهای خاص بهداشتی و روانی دارند که باید در چنین مواقعی به آنها توجه شود.» بنابر تأکید وی کمک‌های مردمی هست، اما این کمک‌هایی وقت‌ها به موقع به دست سیل‌زده‌گان نمی‌رسد، ولی از نظر غذایی تقریباً مشکلی وجود ندارد و هم موکب‌ها به منطقه سوسنگرد آمده‌اند و برای تغذیه مردم در حال فعالیتند و هم خود مردمی که در شهر هستند و دچار سیل نشده‌اند به طور خودجوش در منازلشان برای سیل‌زده‌گان غذای پزند و این غذاها بین آنها توزیع می‌شود.

خانم طرفی از برپایی چندین اردوگاه از سوی جمعیت هلال احمر برای اسکان سیل‌زده‌گان خبر می‌دهد و می‌افزاید: «ما چند اردوگاه زده‌ایم. هم در مزار شهدا اردوگاه زده‌ایم و هم در چند سالن ورزشی تا مردم سیل‌زده و در معرض سیل در این اردوگاه‌ها حضور یابند. چراکه همچنین در خارج از شهر هم اردوگاه‌هایی